

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

IN DIE FESTO B. ANDREÆ
APOSTOLI.

Evangelium Matth. 4. v. 18 -- 23.

EXORDIUM.

Postquam Israelitæ à servitute
Egyptiæ liberati, mare ru-
brum transierant, & in deser-
to aquæ inopiâ laborabant
tribus diebus; tandem venerunt in Mara,
ubi quidem aquas invenerunt, sed non
potuerunt easdem propter amaritudinem
bibere. Donec tandem Mōses, Dei jussu,
lignum misit in aquas, & in dulcedinem
versæ sunt. Inde petregerunt in Elim, ubi
erant *duodecim fontes aquarum, & septuagin-
ta palme*, & castra metati sunt juxta aquas,
Exod. 15. v. 22. & seqq.

Nos miseri homunciones Diaboli insi-
diis, in gravissimam servitutem incidera-
mus; Diaboli mancipia facti, Joh. 8. v. 35.
Verum Deus Opt. Max. per manum Chri-
sti, servi sui electi, Esa. 42. v. 2. nos emisit
de pureo, in quo non est aqua, Zach. 9.
v. 11.

Interea in solitudine hujus mundi erra-
mus, peregrinantium instar, Psal. 39. v. 14.
variis ærumnis expositi, ubi variationes &
exercitus contra nos sunt, Job. 10. v. 17.
Et licet quandoque prosperior fors afful-
geat nobis, Mara tamen mœrore & do-
lore infectum est, & nisi Deus per lignum
vitæ, Christum Jesum in verbo suo, aquam
amaram edulcarer, pereundum nobis
esset in afflictione nostra, Psal. 119. v. 92.

Id quod significatur, per duodecim
fontes aquarum, & septuaginta palmas,
quas Israelitæ à Marâ abeuntes in Elim
invenerunt. Cruce enim sua Servator
crucem nostram ita sanctificavit, ut nunc
Deum diligentibus omnia in bonum co-
operentur, Rom. 8. v. 28. Quò veid
hoc solatium omnibus Christianis infer-
viret, Optimus Servator noster, ut typum
hunc impleret, pertransit in Judæâ & Ga-
silæâ, electis duodecim Apostolis, quos
juxta alios septuaginta Discipulos ablega-
vit, ad Evangelium prædicandum, & quæ
Judæos, quæ Gentiles in salvifica Filii Dei
agnitione erudiendum.

Hi sunt duodecim illi consolationum
fontes, & septuaginta palma, per quo-
rum scripta hodiernus omnes tentatæ &
afflictæ conscientie eriguntur. Hinc
David: Secundum multitudinem cogi-
tationum mearum, in corde meo, consola-
tiones tuæ lætificaverunt animam meam,
Psal. 94. v. 19.

Exemplum præstat in prælectâ Perico-
pe, ubi Servator quatuor homines simul
ad Apostolatam vocat, inquiens: Venite
post me, & faciam vos fieri piscatores
hominum. Id postea ita continuavit,
donec numerum duodecimum, qui in
T. T.

V. T. variis modis, maximè verò per duodecim aquarum fontes præfiguratus est, implevit.

Nos methodo nostra intervientes videbimus

I. Triplicem Querelam.

II. Triplicem Medelam.

III. Triplicem Cautelam.

J. J.

Exegetis.

S Andreas, cujus memoria hodiè in Ecclesia celebratur, nomen habet ab *Aspeia* à fortitudine. Ad reapse quoque probavit: licet enim multis modis persecutus, imò planè tandem in crucem actus sit: at tamen omnia masculè & cum gaudio superavit. Hæc de causa & pii Veteres cum eò novum annum inchoarunt. Typus enim est omnium verè credentium, de quibus Apostolus ait: State in fide, *ad Rom. 12. 21.* viriliter agite, & confortamini, *1. Cor. 16. v. 13.* Hoc aptimè opus est considerantibus, in quantas miseras propter peccata incidimus, ut non abs re Siracides dicat: Fili, accedens ad servitum Dei, sta in justitia, & in timore, & præpara animam tuam ad tentationem, *Sir. 2. v. 1. 3.*

Querela respicit

I. *Laboris asperitatem*, cui omnes mortales à nativitate usque ad mortem subjecti sunt. Homo enim nascitur ad laborem, ut avis ad volatum, *Job. 5. v. 7.* In prælecta Pericope audimus, quod Petrus & tribules ejus rete in mare mittant, & non exiguum laborem impendant, què victum sibi acquirant.

Id omnibus nobis demandatum, Omnis

labor hominis est ipsi demensus, ait Ecclesiastes cap. 6. v. 7. hic manu, ille intellectu id efficit, interea cuilibet in sudore vultus sui vescendum pane suo, *Gen. 3. v. 19.*

Labor & molestia reperitur in *statu Ecclesiastico*. Scriptura sacra unum modò volumen est, & tamen verbi Minister per omnem suam vitam in eo desudet oportet. Nemo hæcenus inventus, qui hunc utriusque sæderis codicem ex assè intelligat, nec futurus est, qui illum scrutinio judicii perquirat, & planè complectatur. A mari enim abundabit cogitatio sensus ejus, & consilium illius in abyssu magna, *Sir. 24. v. 38. 39.*

Qui verò labor, molestia quæ, semper in legendo, studendo & meditando occupatum esse! Sanè frequens meditatio carnis afflictio est, *Eccles. 12. v. 12.* unde verbi Ministerium non sine ratione à Bernhar-do, negotium omnium negotiorum dicitur, cui nemo sufficiens est, nisi Deus idoneum eum Ministrum faciat novi Testamenti, *2. Cor. 3. v. 5.*

Labor & molestia reperitur in *statu Politico*, ubi Christiano magistratui omnis lapis movendus, si officio suo satisfieri velit.

Moses Princeps ille Israeliticus tantam Imperii molem sentiebat, ut diceret ad Deum: Si inveni gratiam in oculis tuis, interficias me; ne afficiar tantis malis, quia gravior est mihi populus, quam ut ferre possim, *Num. 11. v. 13.*

Rex Ahasverus noctu curis officii sui inquietatus est, *Esther. 6. v. 1.*

Jobus de seipso dicit, quod oculus fuerit cæco, & pes claudo, imò pater pauperum, & causam, quam nesciverit, diligentissimè investigaverit, *Job. 29. v. 15. 16.*

Hoc